

Информацията в базата данни “Почетни членове, академици (действителни членове) и член-кореспонденти (дописни членове) на БАН (1869—2007)” включва трите имена на личностите, месторождението, датите на раждането и смъртта (ако са починали), научната област, в която работят, държавническата и обществено-политическата им ангажираност, дарителската им дейност, псевдонимите, които някои от тях са използвали, годините на избирането им за членове на БАН. Описани са по името, с което са известни. Всички членове са представени с портретните им снимки, с изключение на седем, родени в началото на 19 в., а някои от тях и с неустановени дати на раждането и смъртта, както и на родното им място. Това са: Георги Бояджиев, Васил Икономов, Михаил Казанакли, Димитър Начов, Димо Петрович, Никола Селвили и Константин Станишев. Снимките на членовете са сканирани и художествено обработени от инж. Мария Ефремова, веб мастер на Централната библиотека на БАН. Тя положи много труд и умения, които дадоха добър резултат.

Наименованията на членовете на БАН са се променяли през съответните периоди от нейната история. В базата-данни те се основават на действащите академични устави. На наименованието “академик”, въведено с Устава на БАН от 1947 г., съответстват наименованията: “действителен член” (за периода 1869—1884; 1898—1940; 1999 — понастоящем) и “редовен член” (за периода 1884—1898; 1940—1947), а на наименованието “член-кореспондент” — наименованието “дописен член” (за периода 1869—1940; 1999 — понастоящем) и “извънреден член” (за периода 1940—1947).

В най-скоро време базата данни “Почетни членове, академици (действителни членове) и член-кореспонденти (дописни членове) на БАН (1869—2007 г.)”, в настоящите параметри, ще бъде публикувана и в Уеб страницата на Българската академия на науките (<http://www.bas.bg>). Тук тя ще има информационни и представителни функции и текущо ще се актуализира. В електронния каталог на Централната библиотека на БАН, базиращ се на библиотечно-информационната система ALPH500, Version 16 (<http://www.cl.bas.bg>), представената информация също ще подлежи на актуализация, но ще се обогатява и развива и по отношение на параметрите на представяне. Това ще позволи създаването на внушителен информационен масив, съдържащ богати биографични данни, представящ и публикациите на членовете на БАН.

Централната библиотека на БАН, най-старата научна библиотека в България, както и Академията, най-старата институция в новата българска държава, са в навечерието на своя сто тридесет и осми рожден ден. Това определя Централната библиотека на БАН, в която имаме честта да работим, и като най-старата държавна съкровищница на българската духовност. Тя е библиотека с национално значение, която днес, умело съчетавайки класическите и най-модерните библиотечни практики, ръководи и координира дейността на 49-те специални библиотеки от академичната библиотечна мрежа, библиотека, която понастоящем е национален технологичен лидер в библиотечно-информационната среда. Стилното и съдържателно лого на Централната библиотека на БАН, чийто автор е графичният дизайнер Марио Стайков, със своята символика е синтезиран израз на нейната настояща и бъдеща стратегия. Логото включва два основни компонента — отворената книга, символ на полета на човешката мисъл, и информационната мрежа, която трябва да разбираме в три аспекта — академичната библиотечна мрежа, националната библиотечна мрежа и глобалната информационна мрежа. Всичко това ще позволи на Централната библиотека на БАН да изпълнява по-успешно своята основна мисия — информационното осигуряване на българската наука, както и нейното информационно представяне.

БЛАГОДАРНОСТ

Централната библиотека на БАН в лицето на нейния Директор ст. н. с. д-р Динчо Кръстев има удоволствието да поднесе своята благодарност на Научноинформационния център “Българска енциклопедия” към БАН и лично на неговия директор г-жа Снежана Николова за направеното дарение — мултимедийната енциклопедия на български език “Българска енциклопедия А—Я”, второ разширено и осъвременено издание. То е реализирано през 2004 г. от

ПРИЛОЖЕНИЕ НА АВТОМАТИЗИРАНАТА СИСТЕМА BASLIB ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ДИГИТАЛНА КОЛЕКЦИЯ НА ХУДОЖЕСТВЕНАТА СБИРКА В СОФИЙСКИЯ ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ – ОБЩИНСКО ПРЕДПРИЯТИЕ “СТАРА СОФИЯ”

н.с. Даниела Атанасова, E-mail: refer3@cl.bas.bg
н.с. Петър Първанов, E-mail: ppargvanov@cc.bas.bg
Франческо Касабов

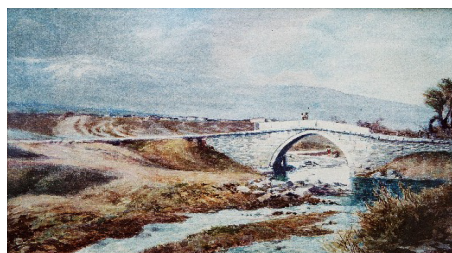

Създаването на електронен архив на художествената сбирка в Софийския исторически музей започна през м. май 2005г. Програмният модул е изграден на основата на общия софтуер BASLIB – автоматизирана информационна система.

BASLIB е разработена от Централната библиотека на БАН съвместно с лабораторията по телематика при БАН. Системата е предназначена за изграждане на електронен каталог на книги, периодични издания, архивни документи, художествени произведения и др. Проектирана е и е експериментирана в някои библиотеки на БАН и е внедрена в библиотеката на Софийския исторически музей, Научния архив на БАН, Градската галерия в Кърджали и др.

В системата има следната организация на данните:

- Таблица “Каталог” — съдържа всички елементи на библиографското описание на библиотечните документи, архивни единици, художествени произведения и др.;
- Таблица “Текущи данни” — допълнителна

информация за периодичните издания;

- Таблици с кодове — поредица таблици за автоматичен избор на данни;
- Таблици с авторизирани данни — за избор на наименования на фирми, издателства, печатници, имена на автори и художници.

Задължителни полета за попълване на базата данни са:

- *IdNumber* — Идентификационен номер (14 цифри) — идентифицира изданието (уникален в таблица Каталог) — може да послужи и за баркод;
- *Master* — Вътрешен индекс, свързващ таблиците **Каталог** и **Текущи данни**.

Полетата, отразяващи статуса на каталожния запис, са:

- *BibRecordType* — книга, списание, монография, архивна единица, художествено произведение;
- *BibStatus* — завършено, за въвеждане ...;
- *LanguageGroup* — кирилица, латиница, гръцки и др.

Служебни полета в Кatalога, Текущи данни и авторизираните таблици са:

- LastUpdateDT — дата и час на последно обновяване;
- Id — идентификация на записа в таблицата.

В автоматизираната система BASLIB са проектирани следните видове потребителски полета:

- Текстово — до 127 символа;
- Кодове — съдържа код или списък от кодове към кодова таблица;
- Дата, година или интервал от години;
- Дълъг текст — позволява повече редове и до 4095 (или 16000) символа;
- Наименования (или списък) — от Авторизиращи таблици;
- Файлове — съдържа пълното име на файл, включително сканирани фотографии на произведения;
- Маркировка — да/не за наличие на данни.

Потребителските полета се поддържат чрез:

- въвеждане или избор от списък;
- избор от падащо меню;
- година или интервал от години;
- въвеждане на разширен текст — позволява повече редове и дължина над 127 символа;
- дата — избор от екран;
- име или списък от имена от авторизирана таблица;
- избор на информация — да/не;
- въвеждане или копиране на текст;
- избор на файл, програма за обработка и активиране (показване или редактиране).

За краткото време на експлоатация бяха направени шест версии на системата, всяка от които актуализира и усъвършенства предишната.

Програмата BASLIB е реализирана на Borland C++ Builder и поддържа база данни за всички видове издания. BASLIB работи в среда Windows XP с бази данни (MS Access, Interbase, Oracle, MS SQL и др.) посредством ODBC/BDE.

В електронната картотека основните единици от документацията на художествената сбирка са систематизирани в три основни информационни масива: опис, паспорти и електронна инвентарна книга.

Паспортите на художествените произведения съдържат пълни данни :

- Автор,
- Наименование на художественото произведение,
- Година/век на възникване,
- Техника,
- Материал,
- Размери,
- Произход/локализация,
- Сигнатура = на Инв. №,
- Състояние,
- Сюжет / школа,

- Местонахождение — в/извън София,
- Забележки /подпис, надпис, обозначения/,
- Анотация на български език,
- Анотация на английски език,
- **Пълно изображение на произведението — сканирани фотографии.**

В Деня на отворените врати на Централна библиотека на БАН бяха демонстрирани възможностите на системата, както и уникалната колекция от картини от стара София на художника Йосиф Обербауер.